

De Stemming van 28 augustus 2016

Dit weekend hebben we onze peiling grotendeels op zaterdag uitgevoerd. Uit de antwoorden van de meer dan 5000 ondervraagden blijkt dat we deze week voor het eerst in de afgelopen 2 maanden weer enige verschuivingen hebben gezien. 50PLUS gaat 2 zetels vooruit (naar 8), daarmee komt het op de hoogste score sinds september 2013. D66 stijgt er 1 (naar 14) en de VVD stijgt er 1 (naar 25). PVV en SP zijn beide met 2 zetels gedaald (naar resp. 33 en 13 zetels). De PVV staat hiermee op de laagste score sinds september 2015. De SP de laagste score in 6 jaar.

	zetels	TK2012	30-08 2015	7-08 2016	28-08 2016	Versch in 1 week	Versch in 1 jaar
VVD	41	21	24	25	1	4	
PvdA	38	9	9	9			
PVV	15	24	35	33	-2	9	
SP	15	22	15	13	-2	-9	
CDA	13	23	17	17		-6	
D66	12	18	13	14	1	-4	
ChristenUnie	5	6	6	6			
GroenLinks	4	12	16	16		4	
SGP	3	3	3	3			
Partij voor de Dieren	2	5	4	4		-1	
50PLUS	2	5	6	8	2	3	
VNL		2				-2	
DENK			2	2		2	
Totaal	150	150	150	150			
VVD+PvdA	79	30	33	34	1	4	
VVD+CDA+D66+PvdA	104	71	63	65	2	-6	
VVD+CDA+D66+GroenLinks	70	74	70	72	2	-2	
VVD+CDA+D66+SP	81	84	69	69		-15	
VVD+CDA+SP+GroenLinks	73	78	72	71	-1	-7	

Er zijn deze week vragen gesteld over diverse punten uit de inmiddels bekend geworden verkiezingsprogramma's van 50PLUS, PVV en D66. En we zoomen in op de wens van Premier Rutte om na de verkiezingen weer premier te worden.

Bij de verkiezingen van 2012 hebben VVD en PvdA geprofiteerd van de tweestrijd tussen Mark Rutte en Diederik Samsom. Als kiezers niet strategisch gestemd zouden hebben dan zou de VVD niet op 41 zetels geëindigd zijn, maar op 34. En zou de PvdA op 26 zetels zijn uitgekomen in plaats van 38 (zie <http://bit.ly/TK2012analyse>)

De VVD staat nu bij onze peiling op 25 zetels, 16 minder dan bij de Tweede Kamerverkiezingen van 2012. De meeste zetels zijn verloren gegaan aan de PVV (13 zetels). De vraag is in welke mate Mark Rutte in staat is bij de aanstaande verkiezingen de kiezers, die in 2012 nog wel op hem hebben gestemd en nu zijn verdwenen, toch weer terug te krijgen.

¹ - zie volgende pagina

31% van de Nederlanders wil Mark Rutte weer als premier en 60% wil dat niet, zoals dat uit de onderstaande tabel blijkt,. (Aboutaleb, die op de 1e plaats staat, scoort 40% wel en 54% niet. Rutte komt op de 4e plaats na ook nog Asscher en Pechtold)

Wilt u dat na de verkiezingen van 2017 Mark Rutte wel of niet weer premier wordt?

verticaal gepercenteerd naar	Huidig stemgedrag								
	Allen	PVV	VVD	CDA	D66	PvdA	SP	GrLnks	50Plus
Wel	31%	11%	97%	41%	41%	32%	2%	18%	25%
Niet	60%	86%	3%	47%	48%	56%	95%	71%	71%
Weet niet/geen antwoord	9%	3%	1%	12%	11%	12%	3%	11%	4%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Om in maart 2017 boven de 30 zetels te komen en daarbij groter te worden dan de PVV, moet Rutte met name degenen terughalen die sinds 2012 van de VVD naar de PVV zijn overgegaan. Uit de onderstaande tabel blijkt maar 26% van die overgestapte VVD-kiezers te willen dat Rutte weer premier wordt (die vertegenwoordigen 3 zetels). En de vraag is daarbij wel in welke mate zij "strategisch gaan stemmen" en naar de PVV overgaan. Een voorwaarde daarbij is namelijk ook dat ze iemand anders, destijds Diederik Samsom, geen premier willen laten worden. En of zo'n tweestrijd gaat ontbranden is maar helemaal de vraag.

Wilt u dat na de verkiezingen van 2017 Mark Rutte wel of niet weer premier wordt?

verticaal gepercenteerd naar	Stemde VVD in TK2012	Stemde VVD in 2012					
		Stemt nu VVD	Stemt nu PVV	Stemt nu CDA	Stemt nu D66	Weet nu niet	Overigen
Percentage van VVD stemmers uit 2012	100%	33%	30%	6%	5%	15%	11%
Wel	54%	96%	26%	52%	77%	34%	23%
Niet	35%	3%	71%	29%	21%	22%	68%
Weet niet/geen antwoord	11%	1%	3%	18%	2%	44%	9%
Total	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Het is natuurlijk wel zo dat als de PVV niet in het kabinet wordt opgenomen de 25 zetels waar de VVD nu op staat best eens genoeg kan zijn om de grootste te worden van de partijen die wel aan de regering zullen deelnemen.

De dynamiek van de volgende verkiezingen zal volgens mij vooral bepaald worden wie -realistisch gezien- de echte tegenkandidaat is voor Mark Rutte als premier. Mocht Samsom de lijsttrekker worden van de PvdA en niet Asscher of Aboutaleb, dan zal een score van 25 zetels voor de VVD, voor Mark Rutte al voldoende zijn om zijn premierschap te kunnen continueren.

Uit de deze week gepresenteerde verkiezingsprogramma's hebben we een aantal voorstel gehaald om voor te leggen aan de kiezers. Hieronder treft u de cijfers aan. Voor onderwerpen als "beëindigen van de markwerking in de zorg" en "terugbrengen van de AOW-leeftijd naar 65 jaar" blijken duidelijke meerderheden te zijn.

- zie de volgende pagina

% hoopt dat het ingevoerd wordt	Allen	Huidig stemgedrag							
		PVV	VVD	CDA	D66	PvdA	SP	GrLnks	50Plus
Beëindigen van de marktwerking in de zorg	72%	79%	41%	65%	52%	72%	91%	84%	93%
2 miljard meer voor politie en defensie	69%	83%	85%	83%	54%	48%	60%	41%	84%
Afschaffen van de successierechten voor kinderen	60%	66%	62%	68%	61%	58%	53%	40%	67%
Terugbrengen van de AOW-leeftijd naar 65	58%	86%	31%	41%	26%	30%	78%	37%	81%
Het met name verhogen van koopkracht van ouderen	56%	72%	35%	53%	36%	55%	73%	36%	97%
Geen asielzoekers meer toelaten	46%	95%	39%	28%	11%	10%	37%	9%	50%
Invoeren van een bindend referendum	46%	87%	15%	21%	15%	5%	64%	14%	65%
Invoeren van zwangerschapsverlof tot 3 maanden voor vaders	45%	37%	30%	33%	60%	49%	55%	74%	18%
Alle arbeidscontracten voor onbepaalde tijd, gecombineerd met een soepeler ontslagrecht	41%	40%	50%	45%	46%	38%	32%	39%	61%
Nederland uit de EU	36%	82%	8%	15%	2%	4%	42%	3%	51%
Alle AZC's sluiten	35%	87%	21%	16%	8%	4%	29%	2%	30%

Bij veel van de voorgelegde voorstellen uit de diverse verkiezingsprogramma's zien we grote verschillen naar de factoren leeftijd en opleiding. De twee belangrijkste demografische factoren van dit moment bij de politieke voorkeur en de standpunten inzake belangrijke issues.

% hoopt dat het ingevoerd wordt	Allen	Leeftijd			Opleiding		
		<35 jaar	35-50 jaar	>50 jaar	Hoog	Midden	Laag
Beëindigen van de marktwerking in de zorg	72%	60%	71%	82%	64%	78%	76%
2 miljard meer voor politie en defensie	69%	58%	70%	73%	61%	72%	78%
Afschaffen van de successierechten voor kinderen	60%	45%	58%	75%	59%	60%	67%
Terugbrengen van de AOW-leeftijd naar 65	58%	36%	59%	69%	38%	63%	81%
Het met name verhogen van koopkracht van ouderen	56%	31%	50%	82%	36%	59%	80%
Geen asielzoekers meer toelaten	46%	34%	47%	50%	27%	49%	66%
Invoeren van een bindend referendum	46%	35%	47%	51%	28%	51%	62%
Invoeren van zwangerschapsverlof tot 3 maanden voor vaders	45%	57%	46%	32%	52%	45%	38%
Alle arbeidscontracten voor onbepaalde tijd, gecombineerd met een soepeler ontslagrecht	41%	28%	41%	51%	38%	41%	48%
Nederland uit de EU	36%	26%	37%	40%	19%	38%	52%
Alle AZC's sluiten	35%	24%	37%	38%	19%	37%	51%